

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cornelii Iansenii Episcopi Iprensis Avgvstinvs

In quo hæreses & mores Pelagij contra naturæ humanæ sanitatem,
ægritudinem & medicinam ex S. Augustino recensentur ac refutantur

Jansenius, Cornelius

Lovanii, 1640

22. Homo per liberum arbitrium fit in hac vita aequalis Deo. De superbia
Pelagianorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13650

Lib. 6. cont. Sed tu tanquam in celo iam inter Angelos immittitur. Lib. 6. 13. iter habitans verba infirmitatis & non saluatus irridis. Atque ideo humilitatis causa voluit Apostolum dicere se non esse perfectum. De testatur hanc eorum superbam arrogantiam humillimus Doctor in litteris ad Bonifacium: Quam vero est (ait) non dico impudens sed insaniam a superbia nondum esse aequales Angelis dei & putare se iam posse habere iustitiam aequalem Angelis Dei.

A Quod quia Augustinus atque Catholici manifestissimis scripturarum testimonijs e octi pernegant, hinc nata illa calumnia: Quod post ibid. reser estionem tales processus futurus esse dicunt, ut ibi incipiant homines qua hic natiuerint. De mandata complece; nempe quia Catholici dicunt non in hac vita, sed in futura, nullum omnino futurum peccatum, neque cum aliqua peccati cupiditate conflictum.

Homo per liberum arbitrium fit in hac vita æqualis Deo. De superbia Pelagianorum.

CAPVT XXII.

VT verò nihil desit, quo minus omnium iudicio praesumptionis atque superbiae palmam ferant, eo usque extendunt indomita illius libertatis vires virtutumque profectum efferunt, ut mortalem hominem ipsi Deo tandem æqualem fieri dicant. Nam de Pelagianis loquitur quando cum Romacho Hieronymus dicit: *Quæ enim potest alia maior esse reuerentia, quam Dei sibi non dicam similiter ducim sed aequalitatem vindicare & breui sententia omnium hæreticorum venena complecti? De Pelagianis loquitur quando fontes deteges unde suas habuerunt blasphemias: Quorum omnium (hæreticorum) ista sententia est, inquit, posse ad perfectionem & non dicam ad similitudinem sed aequalitatem Dei humanam virtutem & scientiam pervenire ita ut asserant se ne cogitatione quidem & ignorantia, cum ad contemplationis culmen ascenderint, posse se cavere. Quamquam istud de asserta Dei aequalitate (ut quod verum est fateamur) non tam doctrinam eorum proferendo quam ex doctrinæ eorum colligendo atque inferendo Hieronymus tradere videtur. Quod alius ipsius locus perspicuum facit, ubi sic loquitur: Vestrum decretum hucusque pervenit, ut dum singula calomniantur, manum inieciant Deo, cur solus Deus sit, cur videndi creaturis ut non omnes eadem possent manifestate. Quod licet non dicatur (neque enim tam insani estis ut aperte pugnetis Deo) tamen alijs verbis loquimini, rem Dei homini comparantes ut sit abique peccato, quod & Deus est. Nimirum inde colligit eos hominis cum Deo equalitatem tradere, quod hominem haud secus ac Deum sine peccato esse constituant. Quod non ita ab illo Sancto Doctore intelligitur ut verba sonant, quasi hoc ipso quod quilibet sine peccato vivat sit confestim a qualis Deo, quod falsum esse & Sanctus Augustinus docet & Angelorum in beata vita status testatur. Sed tunc tantum si istam perfectionem suapte natura (ut Pelagiani ponunt) propriisque virtutibus consequatur. Hoc enim sine dubio est soli proprium Deo. Quem sensum suum ipse Hieronymus multis in locis indicat, ut quando dicit: Ille (Christus) nihil potest ex se facere, ut hominis iudices veritatem. Tu potes omnia peccata vitare (scilicet per te sine adjuvante Deo) ut adhuc in corpore constitutus æquales (id est*

æqualem Deo) esse te doceas. Et clarius libro primo: Non intelligi qua propoertus. Neque enim homo potest esse sine peccato, quod tua habet sententia; sed potest, si voluerit, Deus hominem servare sine peccato & immaculatum sua misericordia esse dire. Unde aliquoties repetit: Tolle posse, nempe per suas vires, & ego esse concedam. Quomodo enim potest, qui per se non potest. Quod aperte illius aliquanto post in fine libri tertii declaratur, adductis verbis Domini, Nemo potest venire ad me nisi Pater meus traxerit eum. Sed quod Pelagium adversus quem Hieronymus cimpat, non ausum fuisse dicit ut divinam sibi equalitatem arrogando aperte pugnet Deo, hoc discipulus ejus Celestius præstitit. Eo namque insania progressus est, ut ex illo quod ait Petrus, divina nos esse confortes naturæ, conlequens esse diceret, ut ita possit esse anima quem admodum Deus Syllogismum enim istum tacere accufatur apud Iudices Palestinos: Quoniam si anima non potest esse sine peccato ergo & Deus subiacet peccato, cum pars hoc est anima, peccato obnoxia est. Quod quidem in undecimo capitulo libri qui Celestij esse ferebatur, his verbis legisse se Sanctus Augustinus dicit: Quomodo quisquam illius rei consorium suscepit, si cum stant & virtute extraneam esse definiatur. Unde qui ista in Palestina Synodo Pelagio tanquam magistro Celestij objicere, sic acceperunt tanquam ejusdem naturæ Deam atque animam esse diceret. Haulit impietatem istam & stultitiam à Stoicis: quorum istud effatum fuit, sapientem Deo parem. Audi effertentes sese sapientie humane voces: Sapienter ille plenus gaudio, hilaris & placidus, inconcusus, cum dicitur: Dicitur ex parte viri. Et ineptius delirantis: Solebat sapiens dicere Lovem plus non posse quam bonum virum. Plura Iupiter habet qua præstet hominibus, sed inter duos bonos non est ille melior qui locupletior. Quibus paria Cicero cum stonizat & Epicurus Deus non vincit sapientem felicitate uti nisi vincat. Imò verò (horror est vel audire) est aliquid quo sapiens antecedit Deum, illa natura beneficio non suo sapiens est. Ecce res magna, habere imbecillitatem hominis, securitatem Dei. Nonne istud est quod vertiginosa illa superbia eructavit, quando hominem si sine peccatis viveret, Deo meliorem

Epist. ad Cleopli.

In preem. dial. advers. Pelag.

Lib. 1. dial. advers. Pelag.

Lib. de nat. & grat. c. 33

Lib. 2. dial. advers. Pelag.

Lib. 3. dial. advers. Pelag. paulo post initium & lib. 2.

Lib. de gestu Pelag. c. 35

Ibid. c. 18.

Ibid. c. 35.

Sena Epist. 59.

Epist. 73.

Cicero 2. de nat. Deorum

Epict. diff. c. 12. & diff. 2. c. 15.

Epist. 53.

*A*uthor q. meliorem fieri arbitratur? Quia natura, inquit, rei. & non quia potest peccare, sicut & non peccare, si semper Test. 9. 109. vinceret, illi natura preponderanda erat que ideo non peccat, quia impassibilis est. Et ne sine ratione dilasse videretur; Non enim (adij. it) magnam videret non peccare, quia non potest: magnificentiam a rem si cum posset peccare, non peccaret.

En tandem limitem insanæ Pelagianæ & culmen gantæ superbiæ, esse natura, hoc est essentia, consortes, virtute pares, si non superiores Deo. Quid ipse Lucifer hærescon omnium architectus, arrogantius & detestabilius comminisci & persuadere potuisset? Nonne istud ipsum telum fuit, quo primos homines in paradiso vulneravit, stravit atque interfecit? *Genes 3* *Aperiantur, inquit, oculi vestri, & eritis sicut Dii scientes bonum & malum.* Quod tanto impetu in eorum viscera vibratum est, ut cuspis in ipsas intimas fibras nondum natæ posteritatis penetraverit. Hinc ille fastus perpetuus humani generis morbus quo ab initio ineffabilis illius roinæ nonnulli suæ virtutis, suæ iustitiæ, suæ felicitatis authores esse voluerunt; videlicet ut tanta potestatis scientiæque testimonio posteri ostenderent id quod diabolus majoribus suis pollicitus fuerat non imprudenter eos aut temere credidisse. Quod malum quamvis in omnium hominum cordibus inquietissimos tumultus excitet mundumque perturbet, in Stoicis tamen, Iudæis, atque Pelagianis in scdissima erupit scditates. *Rom. 3.* Omnes enim isti, ignorantis Dei iustitiam, &

A suam volentes constituere, iustitia Dei ejusque gratiæ adjutorio subiecti esse noluerunt. Hinc illi Deum è libero arbitrio, isti Christum per crucem ex mundo, hi IESVM seu Salvatorem ex Ecclesia sustulerant: Omnesque suum vel sapientem vel Pharisæum, vel perfectum ad omnem omnino virtutem atque impeccantiam sufficere arbitrantes, ipsi sibi tanquam primogeniti Satanae persuasoris sui & apertis oculis scientes bonum & malum certatim se Deos esse non tantum voluerunt sed etiam nonnulli blasphemando dixerunt. Quo meracissimo vino inebriati Pelagiani, superbiæ istam alia superbiæ volentes tegere, eam turpius denudarunt. Cum enim ab eis quæreretur utrum ipsi essent illi perfecti, angelici atque divini viri qui sine ulla peccati macula aut ruga viverent, se peccatores esse ficta humilitate respondebant cum tamen se *Santos Epist. ad B esse, ut advertit Hieronymus, & omni peccato crederent, cavere vellent intelligi.* Vnde Augustinus: *Propter humilitatem ego mentiris? Quam superbissimam hypocrisis eis nonnunquam exprobrat: Dolus inquit, abundat in ore vestro. Vbi c. 3. enim virtus non est & tanta iactantia est, hypocrisis est.* Et paulò superius loco citato contra Iulianum: *Dolus est in ore vestro sive peccatores vos esse dicatis & iustos credi velit, sive profiteamini perfectionem iustitiæ quam profecto in vobis non esse sentitis.* Sed hæc de superbiâ Pelagianorum sufficiant.

FINIS.

CORNELII IANSENII
EPISCOPI IPRENSIS
DE HÆRESI PELAGIANA
LIBER QUINTVS.

Quo continentur tres primi status Pelagianismi.

PRÆFATIO.

Nunc ad cardines ipsos Pelagianismi propius accedendum est, & in medium proferenda lustrandaque dogmata de Dei gratia, propter cuius negationem potissimum innotuerunt Pelagiani & ab Ecclesia separati sunt. Quod ut majori luce fiat diversi status istius hæreseos distinguendi sunt, accurateq; annotandum, quomodo diversis coloribus eandem errorum suorum impietatem palliando, à seipsis paulatim in multis discrepare visi sint, ac tandem in nonnullis articulis semi-Pelagianismi vultum induerint.

Primus